

Sammendrag.

Lovforslag om styrkelse af de gymnasiale uddannelser og ændring i andre love herunder eud og eud med eux.

Regeringen har indgået aftale med: Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti. Aftalen er nu udmøntet i et lovforslag om de gymnasiale uddannelser og i en række ændringer i andre love med betydning for eud og for eud med eux.

Ændringerne der har betydning for eud skal forhandles i eud-aftalekredsen.

1) Ligeværdighed

I lovforslagene lægges der vægt på ligeværdigheder mellem de uddannelser, der giver generel studiekompetence. Der indføres derfor nye navne for uddannelserne:

- Stx bliver til: Uddannelse til almen studentereksamen
- Eux bliver til: Uddannelse til erhvervsfaglig studentereksamen
- Hhx bliver til: Uddannelse til merkantil studentereksamen
- Htx bliver til: Uddannelse til teknisk studentereksamen

2) Adgang til ungdomsuddannelserne

Som noget nyt indføres en ny grundforudsætning for adgang til såvel de gymnasiale uddannelser som erhvervsuddannelserne nemlig, at folkeskolens afgangsprøve skal bestås.

Nyt navn: folkeskolens afgangseksamen.

Eleven skal have mindst 02, som beregnes som et gennemsnit af alle prøve karakterer.

Eud

På erhvervsuddannelsesområdet er der dog en "kattelerm" som indebærer, at elever, der opfylder kravet om 02 i dansk og matematik, men dumper til folkeskolens afgangseksamen alligevel kan optages, hvis den ansøgte skole ud fra en helhedsvurdering og en samtale vurderer, at ansøgeren kan gennemføre en erhvervsuddannelse.

Treårig - gym

Der fastsættes en række supplerende adgangskrav til de treårige gymnasiale uddannelser i forhold til de allerede gældende. De supplerende krav er:

Der forudsættes normalt en uddannelsesparathedsvurdering (UPV). Denne bliver særlig for de treårige gymnasiale uddannelser, idet eleven skal have opnået 5,0 i gennemsnit af alle afsluttende standpunktskarakterer i 8-, 9- eller 10. klasse. UPV'en omfatter også en vurdering af elevens sociale og personlige forudsætninger.

UPV'en skal bekræftes ved folkeskolens afgangseksamen, altså 5,0 i gennemsnit ved de lovbundne prøver. Det giver adgang.

Der gives også adgang for elever med UPV på 5,0, hvis eleven får et gennemsnit på mindst 3,0 i de lovbundne fag ved folkeskolens afgangseksamen.

Elever med UPV på 5,0, der får mellem 2,0 og 3,0 i de lovbundne prøver har også adgang, efter en obligatorisk vejledningssamtale. Resultatet af samtalen er uden betydning for optagelse i de gymnasiale uddannelser.

Elever uden en UPV på 5,0 har også adgang, hvis de får mindst 6,0 i gennemsnit i de lovbundne prøver ved folkeskolens afgangseksamen.

Elever, der ikke opfylder adgangskravene kan gå til optagelsesprøve og samtale - normalt max to gange.

Den optagene gymnasieskole har mulighed for en revurdering, som baseres på en centralt stillet prøve og en samtale.

I helt særlige tilfælde kan revurderingen ske alene på grundlag af en samtale.

Der er dispensationsmuligheder for ordblinde, talblindhed mv.

Elever, der skifter ungdomsuddannelse i løbet af grundforløbet, ses ikke længere som frafald men som omvalg til anden ungdomsuddannelse.

Særligt for hf

For optagelse på hf, skal elevens UPV være på 4,0 i gennemsnit.

Som noget nyt, kan der søges efter 9. klasse. Eleven skal bestå folkeskolens afgangseksamen og ved denne bekræfte UPV'en på 4,0 ved de lovbundne prøver.

Elever uden en UPV på 4,0 kan optages på hf, hvis eleven har opnået mindst 6,0 i gennemsnit fra de lovbundne prøver fra folkeskolens afgangseksamen.

For elever, der optages efter 10. klasse søger om optagelse på hf, er adgangskravet en bestået folkeskolens afgangseksamen og en UPV på 4,0. Derudover skal eleven har opnået mindst 02 i karaktergennemsnit i dansk og matematik ved 10. klasseprøverne.

Elever uden en UPV på 4,0 har også adgang, hvis eleven opnår mindst 6,0 i karaktergennemsnit i resultaterne fra de lovbundne prøver fra folkeskolens afgangseksamen.

Elever, der ikke optages i forlængelse af folkeskolen, optages på baggrund af en kompetencevurdering af deres personlige og faglige forudsætninger.

Hf giver begrænset studiekompetence med mindre eleven på 2. år gennemfører en særlig akademikerpakke (udvidet fagpakke på 250 ekstra timer) eller tager GSK efterfølgende.

For elever, der ønsker en særlig akademikerpakke (udvidet fagpakke), men som har under 3,0 i gennemsnit efter 1. hf, skal til en faglig screening og vejledende samtale efter 1. hf.

Der skabes mulighed for, at Steinerskoler kan udbyde den toårige hf uden afholdelse af prøver og dokumentation gennem eksamensbevis.

3) Studiekompetence

De treårige gymnasiale uddannelser og erhvervsfaglig studentereksamen giver generel studiekompetence dvs. ret til at søge ind på alle videregående uddannelser.

Hf giver begrænset studiekompetence med mindre eleven på 2. år gennemfører en særlig akademikerpakke (udvidet fagpakke på 250 ekstra timer) eller tager et overbygningsmodul efterfølgende. Begrænset studiekompetence indebærer, at eleven kan søge ind på erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne.

Afstigningen fra den merkantile eux jævnføres timetalsmæssigt ikke længere med hf, men afstigningen giver begrænset studiekompetence og adgang til overbygningsmodulet på linje med hf.

4) Styrket almindelse

Ingen væsentlige nyskabelser ud over, at en styrket almindelse er baseret på en styrket faglighed. Demokratisk medborgerskab skal styrkes yderligere i de gymnasiale uddannelser med fokus på bl.a. personlig adfærd, privatøkonomi, og etik og moral.

De fire kompetencemål, (innovative-, digitale-, globale- og karrierekompetencer) er fortsat en del af forliget og et tillæg til den almene dannelse. Målene skal indgå i relevante lærerplaner og tilpasses den enkelte uddannelses faglige profil.

5) Bedre og kortere grundforløb og styrket sammenhæng i vejledningen

Eleverne skal have gennemført afklaringsaktiviteter i udskolingen på det erhvervsfaglig og gymnasiale område. Dette skal dokumenteres i en obligatorisk studievalgportfolio, som vedlægges tilmeldingen til ungdomsuddannelsen.

Grundforløbets varighed bliver afkortet til et 3 måneders afklaringsforløb, som afsluttes første uge i november. Grundforløbet danner grundlag for elevens valg af studieretning, og først efter grundforløbet vælger eleven studieretning blandt de studieretninger institutionen udbyder. Således er elevernes forhåndstilkendegivelse afskaffet. Institutionens leder fordeler eleverne i studieretninger.

Grundforløbet bliver ensartet på længden og fag, som består af undervisning i dansk, matematik, og samfundsfag samt i nogle af de studieretninger, som udbydes af institutionen.

Udover at der skal være skiftemuligheder mellem hhx, htx og stx, skal der også være muligheder for skift til eud – herunder med eux.

Grundforløbet evalueres ved, at eleverne skal til afsluttende intern grundforløbsprøve, der er medtællende på elevens samlede eksamensresultat.

Derudover foretages der en skriftlig screening i matematik og en evalueringssamtale i løbet af grundforløbet.

Tælledagen samt opgørelsen af de fleksible klasseloft rykkes til efter grundforløbets afslutning.

Indtil afslutningen af grundforløbet i en treårig gymnasiale uddannelse kan eleven skifte til en anden institution eller en anden treårig uddannelse uden tab af tid. Ligeledes gælder skiftemuligheden mellem hf og de treårige gymnasiale uddannelser, hvis adgangskravene fra folkeskolens adgangseksamen opfyldes.

6) Ligeværdige uddannelser med målrettede profiler

De tre uddannelseslove for stx, htx og hhx samt hf-loven er blevet sammenskrevet til en fælles uddannelseslovgivning for at sikre enklere regler.

De målrettede profiler understøttes med en række strukturelle ændringer i fagrækkerne.

Lige muligheder for tilskud til undervisning i udlandet.

7) Fokuserede studieretninger med videreuddannelsesperspektiv.

Centralt fastlagte studieretninger med normalt kun to studieretningsfag. (To A fag eller et A og et B fag) og begrænses til 49. Herunder 13 i hhx og 18 i htx.

Institutionens leder opretter studieretninger og valgfag. Valgfag, hvortil der er mindst 10 tilmeldte elever, skal altid oprettes. Klassefordelingen skal understøtte et fagligt samspil mellem studieretningsforløb, obligatoriske fag og valgfag samt elevernes tilhørsforhold til klassen i den valgte studieretning.

Matematik B bliver obligatorisk bortset fra på de rent sproglige studieretninger og der vil komme mere fokus på og fagligt løft til naturvidenskab.

Der vil blive mulighed for at udbyde tysk og fransk begyndersprog og spansk som fortsættersprog på hhx.

Fortsat studieretningsfag på A- niveau i hhx og htx inden for hhv. virksomhedsøkonomi og teknologi uanset, at disse fag ikke er specifikt adgangsgivende. Rationalet er, at disse fag er platform for specifikt adgangsgivende fag.

Der vil være mulighed for dispensation for tilpasning af studieretning til lokale behov.

Design B er et studieretningsfag på htx.

Informatik indføres som et moderne almindendannede og studieforberedende it-fag i alle uddannelser. Faget erstatter tidligere it-fag. Hertil kommer informatik B som studieretningsfag i hhx og htx, samt et nyt programmeringsfag B i htx.

Idræt B er kommet ind som studieretning på htx.

I timepuljen kan der være plads til ekstra valgfag, hvis elever gerne vil have et fag på C ud over det, der ligger i studieretningen med valgfag.

I uddannelserne til merkantil og teknisk studentereksamen indgår et studieområde, der skal styrke elevernes metodebevidsthed og give dem indsigt i fagenes identitet og forskellighed. Studieområdet afsluttes med et studieområdeprojekt på 3. år og som afsluttes med en mundtlig prøve censor.

Erhvervs casen bliver taget ud af SO og bliver for sig selv.

Det nuværende antal prøve i hhx og htx øges til mindst ti prøver herunder SOP og en skriftlig prøve i dansk A.

Fagpakker i den 2-årige uddannelse til hf-eksamen er ikke uddybet i lovteksten.

8) GSK

Karakterer fra GSK tæller med i gennemsnittet, så karakterspekulation undgås. Derfor vil GSK karakterer ikke kunne hæve gennemsnittet, men kun bevare eller sænke gennemsnittet, der benyttes ved optagelse på videregående uddannelser.

9) Retningsgivende mål og styrket kvalitetsudvikling.

Institutionens leder skal fastlægge et system til kvalitetsudvikling og resultatvurdering i forbindelse med uddannelserne og undervisningen.

10) Implementering

Reformen sætter i værk med virkning fra 1. januar 2017 og har virkning for undervisning af elever og kursister, der påbegynder uddannelserne d. 1. august 2017 eller senere.